

Manuál Bright Sun UV (Desert, Jungle, Spot) - návod na použitie

Lampy Bright Sun UV sú najnovšie osvetľovacie technológie v teraristice. Vyžarujú teplo, UV žiarenie a v neposlednom rade majú obrovskú intenzitu svetla. Pri ich použití je doslova možné imitovať slnka v teráriných podmienkach. V prírode väčšina druhov plazov využíva svetla s intenzitou cez 100.000 luxov, čo je nevyhnutné pre ich životnú pohodu. Klasické terajní osvetlenie dosahuje iba zlomku tejto hodnoty a vo väčšine chovov preto dosahujeme osvetlenie s intenzitou menej ako 10.000 luxov. Táto hodnota korešponduje s intenzitou svetla v tieni.

Lampy Bright Sun dosahujú hodnoty viac ako 100.000 luxov vo vzdialenosti 30 cm od zdroja, čo je približuje k hodnotám, aké vyžaruje slnko v prírode. Žiadne iné doteraz známe zdroje týchto hodnôt nedosahujú. Lampy Bright Sun pracujú na systéme halidové technológie a pre svoju prevádzku teda potrebujú predradník (resp. prevodník, tlmivku, ...).

Prosím pozorne čítajte kapitolu „Informácie na použitie lúč s halidovou technológiou“

Informácie o UV žiarení

UV žiarenie (UVA a UVB) má všeobecne veľmi pozitívny účinok na živé organizmy, môže byť ale tiež potenciálne nebezpečné (napr. spálenie, podpora vzniku rakoviny u ľudí a pod.). Účinok UV žiarenia na plazy nie je ešte úplne prebádané. Avšak sa predpokladá, že plazy vidí "dovnútra" žiarenie UVA (resp. rozoznávajú ho voľným okom, čo človek nedokáže) a toto spektrum hrá dôležitú úlohu v živote plazov (napr. pri výbere partnera). UVB dovoľuje plazom (ale aj cicavcom) syntetizovať vitamín D3 z prvkov, ktoré sú prítomné v tele. Vitamín D3 je nevyhnutný pre vstrebávanie vápnika a zaisťuje správny rast kostí a panciera. UV žiarenie preto pomáha predchádzať problémom s rastom kostí (rachitída). Má tiež všeobecnosti veľmi pozitívny vplyv na správanie plazov. Aktualizované výsledky a vedecké dáta týkajúce sa UV a plazov sú veľmi ťažko dostupné. Zatiaľ nie je presne známe, ako silné UV žiarenie by mali plazy optimálne vstrebávať, rovnako tak nie je známa hranica, ktorá je už nebezpečná. Pretože ľudia dokážu syntetizovať maximálne množstvo vit. D3, aké je biologicky možné počas 10 minút po vystavení sa UV žiarenie, predpokladá sa, že ani plazy nepotrebujú byť vystavení tomuto žiareniu po celý deň vo vysokých hodnotách. Vzhľadom k tomu, že UV žiarenie je potenciálne nebezpečné, považuje výrobca Bright Sun za bezpečnejšie nevystavovať plazy extrémne vysokým hodnotám tohto žiarenia. Počas rokov sa na trhu objavili postačujúce zdroje UV žiarenia (žiarivky, výbojky) a skúsenosti s nimi ukazujú, že nie je nutné vystavovať plazmi nadmerne vysokým hodnotám UV, aké možno namerat' v prírode. Lampy Bright Sun UV boli konštruované tak, aby dokázali poskytnúť cca polovičné hodnoty UV žiarenia, aké je možné namerat' na slnku v Strednej Európe. Tieto hodnoty sú dosiahnuteľné pri vzdialenosti 30 cm od zdroja. Maximálna vzdialenosť od zdroja by nemala presiahnuť 50-60 cm pri Bright Sun UV Jungle (obe wattáže) a pri Bright Sun UV Desert 50 W, 70 cm potom pri Bright Sun UV Desert 70 W. Minimálna vzdialenosť by mala byť udržiavaná na 20 cm pre wattáže 0 wattáže 0 wattáže 70 W pri oboch modeloch. Bright Sun FLOOD bola vyvinutá pre väčšie terária a min. vzdialenosť od zdroja by mala byť 50 cm. Veľmi špeciálnym produktom je Bright Sun ULTRA, ktorý je v podstate kombináciou predchádzajúcich dvoch modelov. Vďaka špeciálnej konštrukcii predného skla je svetlo rozložené na veľkú plochu rovnako ako pri lampách FLOOD, ale tiež sústreďuje veľké množstvo svetla, tepla a UV žiarenia uprostred svetelného kužela. Vďaka tomu je lampa ideálna pre vyššie terária. Pri tejto vzdialenosti dosahuje žiarenie rovnakých hodnôt, ako na plnno slnku v Strednej Európe.

Z bezpečnostných dôvodov neodporúčame umiestňovať tento zdroj bližšie k zvieratám UV žiarenia u tohto modelu je efektívna do vzdialenosti 120 cm od zdroja. Intenzita UV žiarenia sa zníži na 50% po cca 2000 hod. používania.

Odporúčaná vzdialenosť – tabuľka

Zdroj svetla	Minim. vzdialenosť od zvierata	Optimálna vzdialenosť	Bežná výška terária alebo kletky	Typické terária
Bright Sun UV Desert 35 W	15 cm	20–30 cm	30–40 cm	30x30x30 cm; 30x30x45 cm; 40x40x40 cm
Bright Sun UV Desert 50 W	20 cm	25–40 cm	40–50 cm	50x40x50 cm; 60x40x40 cm; 80x50x50 cm
Bright Sun UV Desert 70 W	20 cm	30–45 cm	60–80 cm	60x60x60 cm; 60x60x80 cm
Bright Sun UV Desert 150 W	40 cm	40–60 cm	80–100 cm	120x60x80 cm; 120x80x100 cm
Bright Sun FLOOD Desert 70 W	20 cm	25–40 cm	50–60 cm	120x60x100 cm
Bright Sun ULTRA Desert 150 W	40 cm	40–60 cm	80–100 cm	120x60x80 cm; 120x80x100 cm
Bright Sun UV Jungle 35 W	15 cm	20–30 cm	30–50 cm	30x30x30 cm; 30x30x45 cm; 40x40x40 cm
Bright Sun UV Jungle 50 W	20 cm	25–40 cm	40–60 cm	40x40x60 cm; 50x50x60 cm
Bright Sun UV Jungle 70 W	20 cm	30–45 cm	60–80 cm	60x50x80 cm; 60x60x80 cm
Bright Sun UV Turtle 100 W	35 cm	35–55 cm	otevrené	100x58x36/65 cm; 120x68x36/65 cm
Bright Sun UV Bird 70 W	30 cm	30–50 cm	50–100 cm	—
Bright Sun FLOOD Jungle 70 W	20 cm	20–30 cm	40–100 cm	120x60x100 cm
Bright Sun FLOOD Jungle 150 W	35 cm	40–60 cm	150–200 cm	200x200x300 cm

* Umiestnené na drôtenú dosku

Odporúčania pre použitie v teráriách

Vďaka pomerne malému výdaju tepla môžu byť lampy použité aj v menších teráriách. Bright Sun UV Desert 50 W môže byť použitá v teráriu rozmerov cca 60x40x40 cm. Kumulácia tepla vnútri zdroja je porovnateľná s normálnymi žiarovkami rovnaké Wattaz, ale konečný výdaj tepla von je menšia.

Dôležité pre životnosť lúč je, aby bola dodržaná minimálna vzdialenosť zdroja od povrchu (viď. Hodnoty uvedené vyššie). U rozľahlejších terárii s šírkou 100 cm a viac odporúčame inštaláciu viac lúč vedľa seba, aby bol priestor optimálne osvetlený.

Odporúčame denné osvit 8 hodín. Pre optimálne hodnoty UV odporúčame obmieňať lampu po pol roku používania. Ak budete v teráriu používať viac ako 1 lampu, môže byť vždy jedna menšia čo pol roka (pre optimálne výdaj UV žiarenie) a druhá až po uplynutí životnosti zdroja (táto bude poskytovať svetlo).

Informácie k používaniu svetelných zdrojov halidové technológie

- tieto zdroje môžu byť používané len v zodpovedajúcich objímkach (napr. LR Thermo Socket PRO)
- špeciálny predradník a štartér je nutný pre uvedenie lúč do prevádzky (napr. LR Bright Control a LR Bright Control PRO)
- lampy musí byť správne naskrutkované do objímky a kontakty nesmie byť narušené, aby mohla lampa správne fungovať
- vzdialenosť lampy od predradníka by mala taká malá, ako je to len možné. Nesmie však byť väčšia ako 3 m. Venujte pozornosť informáciám, uvedených v manuáli k predradníkom
- počas zážihové fázy (štartovanie) lampy je voltáž niekoľko kV
- lampy potrebujú cca 5 minút na dosiahnutie plnej svetelnosti po zapnutí
- po vypnutí potrebujú lampy cca 10 minút, aby mohli schladnúť, než je opätovne zapneme

Rozdiely farieb

- vzhľadom k použitiu halidové technológie pri výrobe lúč je možné, že medzi jednotlivými svietiacimi zdrojmi budú mierne farebné rozdiely vo svetle
- svetelné spektrum lúč je tiež ovplyvnené vonkajšími faktormi, ako napr. Voltážou, objímkou alebo typom predradníka
- spektrum sa mení s dobou používania lampy. Elektronický predradník zaisť dlhšiu a stabilnejšie spektrum, než predradník elektromagnetický.

Informácie na zabezpečenie optimálnych prevádzkových podmienok

Odporúčame napojenie lúč cez elektronický predradník LR Bright Control PRO. Ten zaisť bezpečnostnú funkčnosť, prodluží životnosť lúč a zníži spotrebu prúdu. V kombinácii s objímkou LR Thermo Socket PRO je možné zapojenie "plug and play", teda okamžite, jednoduchým začaknutím už namontovaných konektorov. Tieto keramické objímky sú už pripravené na použitie a môžu byť ihneď inštalované v teráriu bez nutnosti elektrikárskych prác. Konektor je prispôbený opačnému konektora u predradníka Bright Control PRO aj Bright Control.

Predradníky radu Bright Control boli prispôbené pre použitie s lampante Bright Sun UV. Výrobca ani distribútor nemôže poskytnúť garanciu na lampy, ktoré nebudú používané s týmito predradníkmi. Pri použití iných predradníkov sa môžu objaviť Problémy pri prevádzke a lampy nebudú mať tak dlhú životnosť. Väčšina ostatných elektronických predradníkov bola optimalizovaná pre použitie s halidovými lampami určitých výrobcov.

Životnosť žiariviek a ich výmena

- lampy Bright Sun UV majú životnosť cca 6.000 hod.
- intenzita UV žiarenia klesá na cca 50 % po asi 2.000 hod. používaní
- pre ochranu predradníka by lampy mali byť menené včas po uplynutí doby životnosti. Uplynutí tejto doby môže byť rozpoznané podľa nasledujúcich znakov:

1. znateľné zníženie svietivosti
 2. znateľné zmeny svetelného spektra (farba svetla)
 3. lampa sa sama vypína a znova reštartuje bez zjavného dôvodu
 4. lampa neštartuje alebo štartuje zle
- pred výmenou lampy sa uistite, že objímka bola odpojená od el. siete
 - lampy sú pri prevádzke veľmi horúce. Nechajte ich pred výmenou vychladnúť

Bezpečnostné inštrukcie

- lampa vyžaruje UV a je určená len na použitie u plazov
- ľudia sa nesmú vystavovať žiarenia z lúč
- nikdy sa nepozerajte priamo do zdroja
- vypnite lampu pred akoukoľvek manipuláciou s ňou a pri čistení terária
- odpojte lampu od el. siete a uistite, že vychladla, než s ňou budete manipulovať
- lampa môže byť použitá iba s odpovedajúcou objímkou a predradníkom
- Nikdy neuvádzajte do prevádzky poškodené lampy
- lampy, ktoré neštartujú, majú byť ihneď vypnuté. V závislosti od typu použitého predradníka sa objavuje vysoká voltáž!
- netraste s lampou a neodstraňujte spodné sklo
- dodržiavajte minimálne vzdialenosti pre jednotlivé modely
- lampa musí byť chránená pred vlhkosťou a nesmie sa dostať do kontaktu s vodou
- neprikrývajte lampu horľavými materiálmi
- výrobca ani distribútor nie je zodpovedný za zranenie alebo poškodenie, spôsobené zlým používaním lúč. Užívateľ je povinný zabezpečiť zodpovedajúce podmienky pre prevádzku a dodržiavať bezpečnostnú zásady

Znehodnotenie starých lúč (ich vyhodenie)

Bright Sun UV, rovnako ako kompaktný žiarovky alebo žiarivky s obsahom vzácnych plynov nemôžu byť vyhodené do normálneho odpadu. Lampy musia byť odovzdané pre znehodnotenia na zberných miestach na to určených.

Legislatívny status

Produkt spĺňa výnimku z povinnosti energetického štítkovania podľa Prílohy IV, bod 3 písm. c) nariadenia (EÚ) 2019/2015, pretože ide o **UV svetelný zdroj** s efektívnym UV žiarením > 2 mW/klm, určený pre aplikácie vyžadujúce vysoký podiel UV žiarenia. **Nie sú určené na osvetlenie miestnosti.**

Distribútor pre ČR a SR: Farma PYTHON s.r.o., 739 51 Nošovice 276, IČO 25375741